

ARVIO HSL VYÖHYKEUUDISTUKSEN VAIKUTUKSISTA TYÖMATKAVÄHENNYKSIIN JÄRVENPÄÄSSÄ

20.11.2024

JÄRVENPÄÄLÄISTEN TYÖMATKAVÄHENNYKSET

- Työmatkavähennys on tehtävä **halvimman kulkumuodon mukaan**, eli käytännössä joukkoliikenteen lipunhintojen mukaisesti, vaikka kulkisi esim. autolla. Ennuste vuoden 2024 työmatkavähennyksistä Järvenpäässä on 18,3 M€
- Tyypillisesti työmatkavähennyksen määrä on joukkoliikennelipun hinta x 11 kk/v - 900 € omavastuu. Vähennyksien määrä siis kasvaa, jos joukkoliikenteen lipun hinta nousee ja vastaavasti vähentyy, jos lipun hinta laskee
- Oman auton käytön mukaan voi vähentää vain jos:
 - Matka alkaa tai päättyy klo 0:00-5:00 välillä
 - Kävelymatka joukkoliikenteeseen yhdensuuntaisella matkalla on yli 3 km
 - Odotusaika meno-paluumatkalla yli 2 tuntia
- Käytännössä joukkoliikennelipun mukaan laskettu kustannus hyväksytään Järvenpäässä matkavähennykseksi kaikille, jotka sen mukaisesti vähentävät. *(Verottajan mukaan valvonta perustuu automatiikkaan, jossa joukkoliikenteen mukaan tehty matkavähennys ei nouse tarkempaan tarkasteluun.)*

MIKÄ MUUTTUU VUONNA 2025, ASIAKAS

- HSL ottaa käyttöön uuden ABCDE vyöhykejaon
- Järvenpää sijoittuu uudelle E-vyöhykkeelle
- Kausilipun hinta asiakkaalle tulee riippumaan siitä, onko Järvenpää HSL:n jäsen vai ei
- Kausilippujen hinnat tämänhetkisen tiedon mukaan
 - Nykytilanne ABCD 187,00 €/kk
 - Tilanne 2025 ABCDE
 - 247,20 €/kk (ei-jäsen)
 - 145,10 €/kk (jäsen)
- Liput Tuusulaan/Keravalle/Sipooseen
 - Nykytilanne D 64,90 €/kk
 - Tilanne 2025
 - 2x20-matkan DE-sarjalippu $2 \times 54,40 = 108,80$ €/kk (ei jäsen)
 - DE-kausilippu 72,10 €/kk (jäsen)

MIKÄ MUUTTUU VUONNA 2025, VEROTUS

- Matkakulujen verovähennyksen määrä
 - Nykytilanne ABCD $11 \times 187,00 \text{ €/kk} = 2057,00 \text{ €/vuosi}$
 - Tilanne 2025 ABCDE
 - (ei-jäsen) $11 \times 247,20 \text{ €/kk} = 2719,20 \text{ €/vuosi}$
 - (jäsen) $11 \times 145,10 \text{ €/kk} = 1596,10$
- Liput Tuusulaan/Keravalle/Sipooseen
- Nykytilanne D $11 \times 64,90 \text{ €/kk} \rightarrow$ ei ylitä 900 €/vuosi omavastuuta
- Tilanne 2025
 - (ei jäsen) 2x20-matkan DE-sarjalippu $11 \times 108,80 \text{ €/kk} = 1196,80 \text{ €/vuosi}$
 - (jäsen) DE-kausilippu 72,10 \rightarrow ei ylitä 900 €/vuosi omavastuuta

VAIKUTUS VEROKERTYMÄÄN 1/2

- Veroprosenttilaskuriin on syötetty seuraavat, keskivertopendelöijää kuvaavat lähtötiedot:
 - Kotipaikka Järvenpää
 - Kuuluu ev.lut. seurakuntaan
 - Elää parisuhteessa ja yksi alaikäinen lapsi
 - Syntynyt vuonna 1984, eli 40-vuotias
 - Ansiotulot 40.000 €/v (12 x 3 200 €/kk + lomaraha)
- Muuttuvana tekijänä ovat verotuksessa vähennettävät matkakulut
 - Nykytilanne
 - ABCD kausilippu 11 x 187 = 2057 €/vuosi
 - D kausilippu 11 x 64,90 = 713,90 €/vuosi
 - 2025 jos Järvenpää ei ole HSL jäsen
 - ABCDE yleiskausilippu 11 x 247,20 = 2719,20 €/vuosi
 - DE sarjalippu (Tuusulaan, Keravalle tai Sipooseen) 20 matkaa (tarve 2/kk) 11 x 2 x 54,40 = 1196,8 €/vuosi
 - 2025 jos Järvenpää on HSL jäsen
 - ABCDE kausilippu HSL 11 x 145,10 = 1596,10 €/vuosi
 - 2025 DE kausilippu (Tuusulaan, Keravalle tai Sipooseen) 11 x 72,10 = 793,10 €/vuosi

VAIKUTUS VEROKERTYMÄÄN 2/2

	Nykytilanne			Ei-jäsenkunta 2025			Jäsenkunta 2025		
	ABCD	D	yhteensä	ABCDE	DE	yhteensä	ABCDE	DE	yhteensä
Matkakulut vuodessa	2 057	714		2 719	1 197		1 596	793	
Muut vähennykset	6 816	6 764		6 846	6 777		6 795	6 764	
Verotettava tulo	32 027	33 236		31 335	32 926		32 509	33 236	
Vero keskimäärin	6 676	7 178		6 388	7 049		6 876	7 178	
Järvenpään osuus verotettavasta tulosta 7,6 %	2 434	2 526		2 381	2 502		2 471	2 526	
HSL pendelöijät	9 756	2 449	12 205	9 756	2 449	12 205	9 756	2 449	12 205
Järvenpään osuus €	23 746 745	6 186 064	29 932 809	23 233 665	6 128 336	29 362 000	24 103 919	6 186 064	30 289 983

- Nykytilanteessa HSL-alueelle pendelöivien järvenpääläisten maksamista veroista kohdistuu Järvenpään kaupungille 7,6 vero-% noin 29,9 M€
- Uuden vyöhykemallin mukaisilla lipputuotteilla tämä verokertymä
 - Pienenee 29,4 M€ tasolle (-571 k€), jos Järvenpää ei ole HSL-jäsen
 - Kasvaa 30,3 M€ tasolle (+357 k€), jos Järvenpää on HSL-jäsen
 - Jäsenyyden ja ei-jäsenyyden välinen ero vuotuisessa verokertymässä on siis noin 928 k€ vuodessa
 - Laskelmissa on oletettu, että kaikki HSL-alueelle pendelöivät tekevät vähennykset joukkoliikennelipun mukaan 11 kuukaudelta vuodessa, eli tulokset kuvaavat **maksimiverovaikutuksia**

VALTIONOSUUDEN TASAUSJÄRJESTELMÄ

- Kuntien tulopohjassa olevia eroja tasataan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella, joten matkavähennyksien aiheuttama verotulojen muuttuminen vaikuttaa myös tähän tasaukseen
- Tasausraja (arvio 2134,48 €/asukas) saadaan, kun koko maan kuntien yhteenlasketut laskennalliset verotulot jaetaan koko maan asukasmäärällä
- Jos kunnan laskennallinen verotulo ylittää tasausrajan, kunta on tasausvähennyksen maksaja ja vastaavasti tasausrajan alittuessa kunnalle maksetaan tasauslisää
- Vuodelle 2025 laaditun arvion mukaan Järvenpälle maksettaisiin tasauslisää 7,09 €/asukas. [valtionosuuslaskelma](#)
- Uuden vyöhykemallin mukaisilla lipputuotteilla tapahtuva verokertymä muuttaisi tasauslisän suuruudeksi
 - Ei HSL jäsenenä 7,71 €/asukas, jolloin tasausta maksettaisiin 28 390 € arvioitua enemmän
 - HSL jäsenenä 6,45 €/asukas, jolloin tasausta maksettaisiin 29 062 € arvioitua vähemmän

YHTEENVETO

- Valtionosuuden tasausjärjestelmä pienentää uuden vyöhykemallin mukaisilla lipputuotteilla toteutuvaksi arvioidun muutoksen suuruutta

	Verokertymän muutos	Tasauksen muutos	Arvio muutoksesta yhteensä
Ei HSL jäsen 2025	- 570 808	28 390	- 542 418
HSL jäsenkunta 2025	357 174	- 29 062	328 112

- Ilman HSL-jäsenyyttä Järvenpään verokertymän yhdessä valtionosuuden tasausjärjestelmän kanssa arvioidaan uuden vyöhykemallin mukaisilla lipputuotteilla vähentävän tuloja noin 0,54 M€ vuodessa
- HSL-jäsenyyden myötä verokertymän ja tasauksen yhteisvaikutuksen arvioidaan olevan noin 0,33 M€ positiivinen
- Ero jäsenyyden ja ei-jäsenyyden kustannusvaikutusten välillä on noin 0,87 M€

Lisätietoja:

Pekka Vähätörmä

pekka.vahatorma@ramboll.fi

0400 543 678